

DIRVA

Nr. 146

Gruodis-December 20, 1961

Cleveland, Ohio

Maskva jau nustatė Lietuvai 1962 metų biudžetą

Gruodžio pradžioje Maskvoje posėdžiavusiame bolševikinės rusų imperijos "parlamente" rankų kilstelėjimu buvo patvirtintas visos imperijos biudžetas 1962-iesiems metams, kuriame yra nustatytos ribos taip pat ir

visų "suvereninių respublikų", jų tarpe ir Lietuvos (TSR), biudžetas. Lietuvai nustatytoji riba ateinančioms metams — 580,431,000 rublių. Vilniuje netrukus susirenkas respublikinis "parlamentas" galės truputi pakaitalioti kai kuriuos skaitmenis, tačiau tik tose, Maskvoje nustatytose ribose.

Nepriklausomos Lietuvos biudžetas jau daugiau kaip prieš dvidešimt metų turėjo tendencijos ir galimybės prašyti pusę milijardo litų, ir jei buvo išlaikytas mažesnis, tai tik dėl bendros pasaulinės ūkio būklės, kuri reikalavo susivaržyti ir atsargiau valstybės išlaidas didinti.

Kadangi dabartinis rublis savo vertę apytikriai atitinka Lietuvos lito vertę, tai būtų galima susidaryti įspūdį, kad Lietuvai nustatytasis 1962 metų biudžetas jau yra maždaug tokio masto, kokį normaliose aplinkybėse Lietuva būtų turėjusi jau apie 1942-uosius metus. Iš tikrųjų, tačiau, toks įspūdis būtų labai klaidingas.

Iš vienos pusės, dabartinis biudžetas yra "didesnis". Didesnis jis yra ta prasme, kad Lietuva, padaryta tik imperijos provincija-kolonija, neturi savo biudžetą ir išlaidų tiems reikalams. Todėl šį biudžetą lyginant su nepriklausomos Lietuvos biudžetu, iš anų laikų Lietuvos biudžetų reiktų atimti paprastasias ir nepaprastasias lėšas krašto apsaugos reikalams. Bet iš kitos pusės dabar yra daug reikšmingesnis skirtumas tarp biudžetų. Nepriklausomos Lietuvos biudžete nebuvo išlaidų privačiam ūkiui finansuoti. O tos išlaidos, daromos privačiame ūkyje, buvo keletriopai didesnės už visas valstybės išlaidas, kadangi valstybė tada pati vedė tik labai mažą visą krašto ūkio dalį. (Pastebėtina, kad geležinkeliai, kurių finansavimas sudarydavo nepriklausomos Lietuvos biudžeto dalį, dabar, kaip ir kariniai reikalai, yra tiesioginėje imperijos žinioje ir jų reikalai į dabartinį Lietuvai (Nukelta į 2 psl.)

INDIJOS AGRESIJA YRA GALAS JUNGTTINĖMS TAUTOMS

Jau senokai buvo pranešinėjama, kad Indija prie Portugalijos Goa sienos traukia dideles karines jėgas. O kadangi tos žinios nebuvo paneigiamos nė pačios Indijos, bet aiškinama, kad jos reikalingos Portugalijos provokacijoms sutramdyti, tai Indija buvo įspėta nepradėti karinių veiksmų. Bet Indija, tas vadinamas taikos čempionas, tų perspėjimų nepaklausė ir į Portugalijos Goa įsiveržė su 30,000 karių, prieš ten esamas 3,000 portugalų įgulas. Savaimė suprantama, kad tokiai jėgos persvarai portugalai negalėjo atsilaikyti.

Byla dėl Indijos agresijos tuoj atsidūrė Saugumo Taryboje. JAV užėmė labai aiškią poziciją, kad Indija yra agresorius ir turi savo jėgas tuoj atitraukti. Bet balsuojant sovietų atstovas pasinaudojo nauju vetavimu, iš eilės jau 99-tu, ir JAV siūlymą palaidojo.

JAV atstovas A. Stevensonas,

po tokio balsavimo, teisingai pareiškė, kad tai yra Jungtinių Tautų laidojimas. O Indija šiuo užpuolimu parodė tikrą savo veidą. Pats Nehru, kuris dažnai įsiterpdavo taikytoju į vyks-tančius tautų nesutarimus, turėjęs tos rūšies autoritetą šiuo Portugalijos Goa užpuolimu pats susinaikino.

Portugalija Goa valdė puspenktą šimtmečio. Dabar, atrodo, ją valdyti ir prisijungti pasiryžusi Indija. Žinoma, ir valdys, jei neatsiras jėgų, kurios Indijai nesuduos per pirštus. Indija, atrodo, skuba, nes Goa valdyti jau paskyrė ir gubernatorių maj. gen. Kenneth Candeth, įsiveržusios kariuomenės vadą.

Idomus šiuo atveju vienodas Rusijos ir Indijos sutarimas, kad tai naikinama senojo stiliaus kolonializmas. Bet nutylima, kad tuo pačiu kuriamas naujo stiliaus pavergimas.

ROMAS VIESULAS

Užgimimas (litografija)

Linksmų Šventų Kalėdų!

Prieš devynioliką šimtmečių žmogus tiek buvo save pažeminęs, kad jis buvo atsiklaupęs prieš tokius dievus, kurie ganėsi laukuose ar šliaužiojo žemėje. Net atskiros nedorybės turėjo savo dievus ir globėjus: Marsą, Bachą, Venerą ir kitus.

Tokio dievybės supratimo ta-

Kun. Z. GELAŽIUS

da buvo priėjusios tokios tautos, kurios savo mokslu ir menu tebestebina ir šiandien žmonių. "Nedorybės liga mus taip apėmė, kad mes nebepajėgiame atsilaukti nuo jos ir tam neturim vaistų" ...yra rašęs Li-vijus.

Dar niūresnė naktis dengė žmonių santykius su žmogumi. Vergai nebuvo laikomi žmonėmis. Savininkai galėjo juos par-duoti ir mainyti. "Dabartinę pasaulio būklę gali atitaisyti tik-tai Dievas, parodydamas mums tikrąjį teisingumą..." sakė Sok-ratas.

Evangelija mums sako, kad prieš 1961 metus, kada tamsi nak-ties ramybė dengė Palestinos žemę, virš Betliejaus tvartelio pasirodė nežemiška šviesa ir pasigirdo nežemiškų būtybių gar-sai: "Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms..." Šv. Luko 2:14.

Tą naktį į pasaulį atėjo Ka-lėdų Kūdikis.

Kalėdų Kūdikis atėjo į pasaulį ne tam, kad gimtų gyvulių tvar-telė, bet kad gimtų žmonių širdy-se. Šiandieną pasaulis trokšta Kalėdų Kūdikio atėjimo ne į puoš-nias bažnyčias, bet į žmonių gy-venimą.

Kalėdų Kūdikio atėjimo laukia milijonai nekaltų kūdikių, kuriems jų motinos neleidžia išvysti pasaulio... Kalėdų Kūdi-kio atėjimo laukia jaunimas, kur-is moderniškam pasauliui yra apmokėjęs savo skaisčia širdimi... Kalėdų Kūdikio atėjimo lau-kia suskurdusios darbininkų ma-sės, kurias jų išnaudotojai yra atstumę nuo Evangelijos švie-sos...

Kalėdų Kūdikio atėjimo laukia pavergtos ir nežmoniškai naikina-mos tautos, šiandieną, tamsią naktį išgyvenanti ir mūsų Lie-tuva, su pranašu Izaju skundžia-si: "Tamsa dengia žemę ir de-besys slepia tautas..."

Kalėdų Kūdikio atėjimo laukia

ir tos sielos kurias puošia die-vybės atspindys, bet kurias yra degradavus nuodemė. Jos liūdi žemosios prigimties paverg-tos...

Pasauliui nieko nėra taip pa-vojinga, kaip nutolti nuo Evan-gelijos šviesos. Kalėdų Kūdi-kis yra save pavadinęs kertinių žmonijos akmeniu ir šviesa. Jis yra švyturys ir gyvenimas!

Vienas keliautojas aplankė pa-jūrio švyturį ir budintį sargą paklausė: "Ar šis švyturys kar-tais neužgesta?" "O, ne, niekuo-met!" -- tvirtino sargas. "Jei tai įvyktų, daug laivų žūtų."

Daug krikščionių, kuriuos Ka-lėdų Kūdikis yra pastatęs pasaulio žibintais, yra užgesę ir jie nebesišviečia. Sūnus ar dukteris gyvenimas nebūtų sudu-žęs, jei jiems iš akių nebūtų dingęs pavyzdžio švyturys.

"Kalėdų Kūdikis, mes Tave iš-metėm iš savo tarpo, nes Tu buvai skaisčius mums ir nusi-grežėm nuo Tavo nes buvai šventas. Kai mes pasijutomė sto-vyti ant griuvėsių, mes suprantame, kad mums trūksta Tavo. Kas trokšta grožio, kas ieško tiesos, kas ilgisi taikos, tie vi-si trokšta ir ilgisi Tavo, Ka-lėdų Kūdikio..." rašė Papini.

Kalėdų šventė mums yra pras-minga ne tik kaip krikščionims, bet ir kaip lietuviams. Kalėdų šventė lietuviui sako, kad Die-vas gelbsti žmogui ir tautoms ir juodžiausios nakties valandoje, Kalėdų šventė lietuviui yra džiaugsmo ir vilties šventė.

Betliejaus šviesa, kuri apšvie-tė žemę ir nugalėjo tamsą, yra dieviškas laidas, kad ir Lietuvos meilė, kad mes nebijotumėm jo-kių sunkumų ir mokėtumėm au-kotis, kol Tau padedant išeisim nugalėtojais. Tada vėl Lietuvoje, iš laisvos lietuvių krūtinės, skambės gražios lietuviškos giesmės garsai:

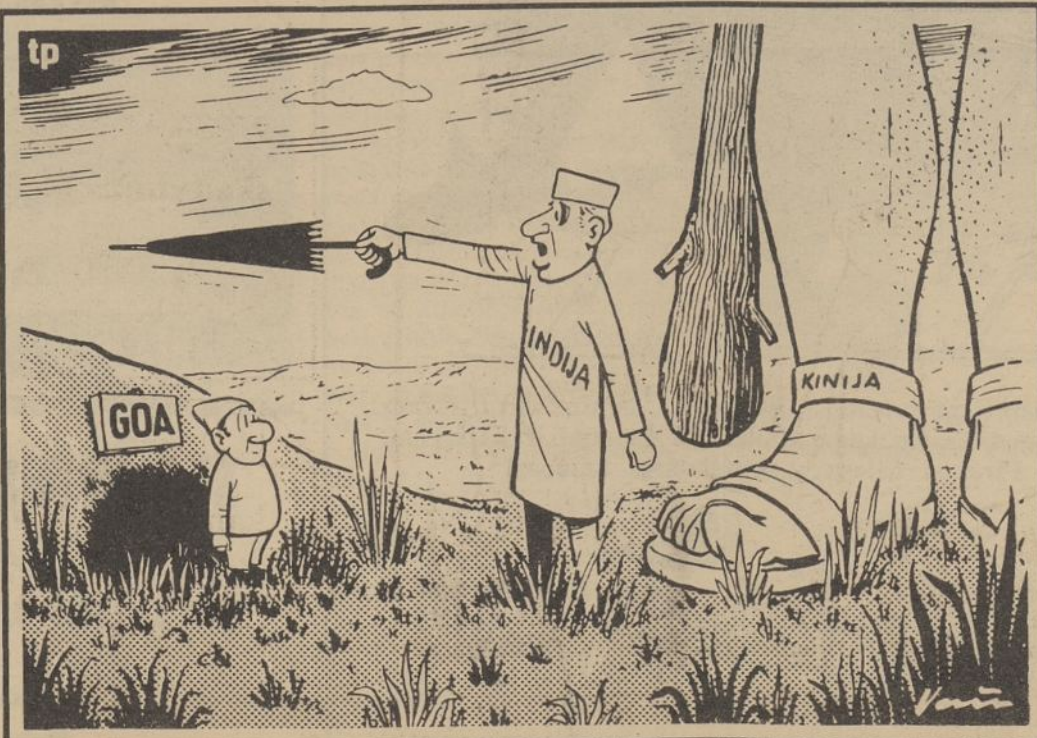
"Sveikas Jėzau gimusis, Šven-tas Dievo Kūdikis!"...

Kalėdų švenčių ir Naujų metų
proga Vilties Draugijos narius, Dirvos
skaitytojus bei jos rėmėjus sveikina

VILTIES DRAUGIJOS
VALDYBA

Visiems skaitytojams, talkinin-
kams, rėmėjams ir bendradarbiams
linksmų Kalėdų švenčių ir gerų 1962
metų linki

DIRVOS
redakcija ir administracija

NEHRU: - Pranyk man iš akių, nykštuke!...

ŠIANDIEN IR RYTOJ

☆☆☆

DVI EUROPOS

Savitarpio pagalbos ekono-minė komisija, Vakaruose labiau žinoma Comecom vardu, praeitą savaitę susi-rinko Varšuvoje posėdžiui. Jos darbotvarkė turi sunkiai išsprendžiamą klausimą, kaip paskirstyti darbą tarp satelitinį kraštų.

Nežiūrint pakartotinų at-siškikimų siekti glaudesnio bendradarbiavimo, Come-com vadovams iki šio laiko nepasisėkė išvystyti ekono-minį darnumą komunistinia-me bloke.

Steigiant 1949 metais šią savitarpio pagalbą, buvo no-rima lyg duoti atsakymą į Marshallo planą. Bet kai amerikiečiai siekė padėti Europai prisikelti iš karo griuvėsių, sovietinė vyriausybė tenorėjo tik geriau sa-telitus ekonomiškai išnaudo-ti.

Tačiau 1956 metais Krem-lius pamatė, kad tokia politi-ka yra pavojinga. Tada so-vietų vyriausybė iškilmingai pasižadėjo atsižadėti tos praeities klaidos ir žiūrėti savo "sąjungininkų" interesų

• Bet rusai nesiėmė dengti liaudies demokratijų deficito. 1958 metais nuvykę į Vengriją, Chruščiovas pas-tatė taškus ant "i". "Sovie-tų Sąjunga, pasakė jis, padės savo sąjungininkams, jei jie vienas kitam pagelbės."

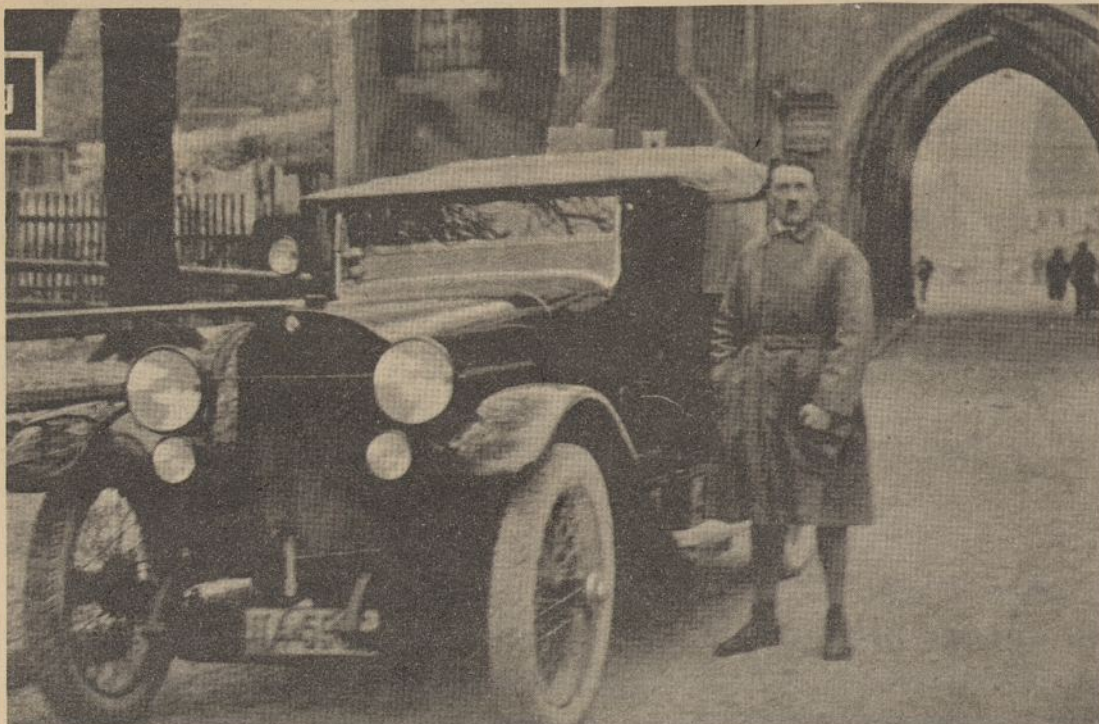
Chruščiovas, matyti, ieško-kojo kelio išsilaikyti iš duoto pasižadėjimo 1956 me-tais. Jis tai darė ir dėl poli-tinių priežasčių. Liaudies demokratijos turėjo pasilikti priklausomos nuo Sovietų Sąjungos, bet taip pat turė-jo būti solidariu bloku, kad skilimo rizika būtų ribota.

Ir čia susidurta su darbo

padalinimo sunkumais. Liaudies demokratijos, jei ir pripažįsta Sovietų Sąjungą savo viršininku, tarpusavy yra pavydžios. Visad aiškėn iškyla varžybos tarp kraštų, kurių vienas yra daugiau, o kitas mažiau supramonin-tas. Galima manyti, kad šis dalykas suvaidino vaidmenį ir konflikte tarp Albanijos ir Sovietų Sąjungos: Alba-nija nesutiko būti priskirta žemės ūkio kraštų kategori-jai.

• Sovietų vadovai skubina si realizuoti Rytų Europos ekono-minę integraciją, matyda-mi kokį pasisekimą susilau-kia Vakaruose Bendroji Eu-ropos Rinka. Mūsų panaiki-nimas neišsukė tų sunkumų, kurie buvo pranašaujami. Priešingai, geriausiu pasi-sekimo įrodymu yra Anglijos noras prisijungti.

(Nukelta į 2 psl.)

Adolfas Hitleris pirmaisiais savo politinės karjeros metais.

JEI HITLERIS BŪTŲ LAIMĖJĘS KARĄ... (6)

HITLERIS ORGANIZUOJA PIRMAJĄ PUČĄ

Po 1918 metų paliaubų Vokietija pergyveno chaosą. Berlyne įsikūrė Vokietijos respublikos vyriausybė, bet netrukus tūlas kapitonas Ehrhardt padėjo į kancelerio vietą atsisėsti visiškai dešinėsios pakraipos politikui Wolfgangui Kapp, kurį kilęs visuotinas streikas nuvertė ir atstatė respubliką.

Dešinieji, siekė nuversti respubliką, po nepasisekimų susibūrė Bavarijoje.

Čia, sovietiniu pavyzdžiu, buvo įsisteigusi liaudies respublika, kurią 1919 m. gegužės 1 d. iš Berlyno atsiųsta armija nuvertė ir buvo sudaryta socialistinė vyriausybė, kurią greit pakeitė dešinieji.

Štai tokioje atmosferoje Hitleris, turėdamas 30 metų amžiaus, pradėjo savo pirmuosius politinius žingsnius.

Pradžioje jo "politinė veikla" pasižymėjo žinių teikimu tarymo komisijai, kuri turėjo nustatyti, kas dalyvavo toj sovietinėje Muencheno vyriausybėje. Jo uždavinys buvo kovoti su pavojingomis idėjomis, pacifizmu, socializmu ir demokratija.

1919 m. rugsėjo m. armijos politinis skyrius jam pavedė iš-tirti iš arčiau Vokietijos darbininkų partijos veiklą. Klausydamas įsakymo, jis nuėjo į mitingą Sterneckbrau aludėje, kuriame dalyvavo gal 25 asmenys. Kalbos buvo nuobodžios ir Hitleris ruošėsi išeiti, kai tuo momentu pradėjo kalbėti kaž koks "profesorius" kuris ėmė pulti pirmąjį kalbėtoją Federį, kritikuodamas jo argumentus ir siūlydamas Bavarijai atsiskirti nuo Prusijos ir, susijungus su Austrija, sudaryti Pietų Vokietijos valstybę. Šita idėja tuo metu Muenchene buvo labai populiari.

Ipykęs dėl tokio aiškinimo, Hitleris pasikėlė atsakyti tam "profesoriumi" ir taip jį sudirbo, kad šis apleido salę, o susirinkusieji Hitleriui, dar nežinomam oratoriui, šukėlė ovacijas. Ir tūlas Drexler, kurį reikėtų laikyti tikruoju nacionalsocializmo įkūrėju, prišokęs prie Hitlerio į rankas jam įkišo savo brošiūrėlę.

Kitą dieną Hitleris pradėjo skaityti brošiūrėlę ir didžiausiam jo nustebimui, joje rado kai kurias idėjas, kurios sutapo su jo, per eilę metų sukurtais. Drexler siekė sukurti partiją, kuri remtųsi darbo klase, bet priešingai socialdemokratams, būtų stipriai tautinė.

Tą pačią dieną nustebe Hitleris gavo atvirutę, kurioje buvo pranešama, kad jis priimtas į Vokietijos darbininkų partiją.

Ar reikėjo priklausyti? Hitleris vėliau tvirtino, kad samprotaujant turėjo atsakyti. Tačiau... Šitos organizacijos nepilnas išsivystymas jam davė progos parodyti savo asmeninę veiklą.

"Po dviejų dienų svarstymo ir dvejojimų, aš nusprendžiau priklausyti, rašė Hitleris. Tai buvo pats svarbiausias nutarimas mano gyvenime. Aš negalėjau niekad grįžti atgal."

Tad Adolfas Hitleris buvo priimtas į partiją, kaip septintasis narys.

Kapitonas Ernst Roehm, iš VII apygardos štabo, partijai anksčiau priklausė. Tai buvo profesijos karys, stipraus sudėjimo, su jaučio sprandu ir kiauulės akimis, su sužalotu veidu, pasižymėjęs dideliu organizuotumu. Jis svajojo atkurti galingą tautinę Vokietiją ir, kaip Hitleris, galvojo, kad šis tikslas bus pasiektas tik per partiją, kuri remsis liaudies klase, iš kurios jis pats buvo kilęs.

Despotiško charakterio (homoseksualas, kaip ir daugelis nacių pradžioje), jis aktyviai dalyvavo muštynėse, vadovaudamas grupei smogikų, kurie vėliau buvo vadinami SA, iki savo mirties 1934 m.

Roehm pritraukė į partiją daug buvusių veteranų, kurie sudarė pirmuosius griaučius. Būdamas armijos karininku, jis išgavo Hitleriui ir jo sąjūdžiui protekciją iš vietinės valdžios. Ir Hitleris nebūtų galėjęs savo teroro metodus praktikoj gyvendinti, jei bavarų policiją tuo metu nebūtų jį rėmusi.

1921 m. vasarą Hitleris atsiėjo partijos priešaky nesulaukęs jokio pasipriešinimo. Tame neramiame periode, kurį tęsė tarp 1921 ir 1923 metų, jam reikėjo išsilaikyti prieš pavojingus konkurentus, kurie taip pat, kaip ir jis, nesiskaitė su garbe. Hitlerio partija nebuvo vienintelis dešiniųjų sąjūdis Bavarijoje, tad reikėjo smarkiai dirbti, kad patrauktų visuomenės simpatiją.

Balandžio mėnesį sąjungininkai patiekė Vokietijai sąskaitą

mokėti karo reparacijas. Reikėjo sumokėti 132 bilijonus aukšinių markių, arba \$33 bilijonus. Ir vokiečiai su ašaromis akyse protestavo, kad jie nepajėgs to padaryti. 1922 m. buvo pasikeista nužudyti socialistą Philip Scheidemann, kuris paskelbė respubliką. Tais pat metais birželio 24 d. buvo nušautas užsienio reikalų ministeris Rathenau.

Hitleris pradėjo tikėti, kad chaosinė padėtis 1923 metų jam duoda geriausią progą nuversti respubliką.

Beį kaip, būdamas dar toks mažytis, jis galės padaryti per-versmą? Galvojo po savo valdžia suburti visas nacionalistines organizacijas ir nusistačiusius prieš respubliką, kurie buvo susibūrę Bavarijoje. Tada jis žygiuos į Berlyną, kaip metais anksčiau žygiavo Mussolini į Romą, ir jis nugalės respubliką. Greičiausiai lengvas Italijos diktatoriaus pasisėkimas, jį buvo sužavėjęs.

1923 metų rudenį kancleris Stresemann pranešė, kad Vokietija nustoja vesti pasivinę rezistenciją ir mokėsianti reparacijas. Tas vokiečių nacionalistų tarpe sukėlė įsiutimą. Komunistai, kurių jėgos irgi išaugo, taip pat šoko pulti respubliką. Stresemann atsidūrė prieš tikrą sukilimą tiek iš dešiniųjų tiek iš kairiųjų pusės. Ir jis paskelbė krašte įgulos stovį.

Vykdomoji valdžia buvo patikėta krašto apsaugos ministeriui Otto Gessleriui ir armijos vadui gen. von Seeckt. Bavarija, nesutikdama su tokiu nutarimu, įvedė savo įgulos stovį. Ją valdė diktatūrinis triumviratas: valstybės komisaras von Kahr, vietos kariuomenės vadas gen. Otto von Lossow ir policijos vadas pulk. Hans von Seisser. Kahr atsisakė, kad Berlyno įsakymai būtų taikomi Bavarijai. Kada Berlyno vyriausybė pareikalavo uždaryti Hitlerio laikraštį Voelkischer Beobachter, Kahr atsisakė tai išpildyti.

Kitame numeryje: HITLERIS SU REVOLVERIU RANKOJE GRASINA VYRIAUSYBEL...

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

MASKVA JAU NUSTATĖ LIETUVAI 1962 METŲ BIUDŽETĄ

(Atkelta iš 1 psl.)
nustatytąjį biudžetą irgi neįeina).

Dabar per biudžetą eina visos ūkio sritys, nes dabar visa pramonė, visa prekyba, daugumas pastatų ir nemaža dalis žemės ūkių tiesiogiai valdoma valstybės. Valdymo įstaigų ir valdininkijos dabar nepalyginti daugiau ir tiems reikalingams išlaidos rubliais išeina didesnės, negu anuomet, nors žemesniesiems tarnautojams atlyginimai mokami ir žymiai mažesni, nei nepriklausomoje Lietuvoje. Tad, jeigu visas biudžetas vistiek tik vos prašoka pusę milijardo rublių, tai ūkinis biudžetas jokių būdu dar negali susilyginti su nepriklausomos Lietuvos ūkiniu biudžetu — paėmus jo valstybinį ir privatinį sektorių drauge.

"Nepriklausomų" respublikų biudžetuose pajamų šaltinis yra vienintelis, tik imperijos iždas, į kurį sudedamos visos pajamos, o nuo jų tik tam tikra dalis "duodama" į respublikų biudžetus. Didžiausias imperijos pajamų šaltinis yra apyvartos mokesčiai (visam pasauly socialiniu požiūriu laikomi pačiais neteisingiausiais ir "mažam žmogui" skriaudingiausiais mokesčiais). Toliau eina valstybinių įmonių pelnas, asmeniniai pajamų, žemės (kolchozų ir "sklypininkų") ir kiti mokesčiai, o taip pat ir valstybinės "paskolos".

Iš Lietuvos surinktų apyvartos mokesčių imperijos iždas 1962-ais metais nutarė sau pasilaikyti tik 23,9%, o 76,1% tų mokesčių numatė "atiduoti" į Lietuvai nustatytą biudžetą. Estijai "atiduoda" žymiai mažiau: — 56,5%. Mažiausiai iš vi-

sų teskiria Latvijai: — tik 17,2% Latvijoje surenkamų apyvartos mokesčių. Matyt, Latvijoje itin daug to apyvartos mokesčio surenkama, kad ir mažos jo dalies "užtenka" sudaryti biudžetui ne ką mažesniau už Lietuvos (496,735,000 rublių).

Visiškai bankrutuojančios respublikos atrodo bene bus garsūs Kazachstanas ir Turkmenija, joms ne tik visą 100% jų apyvartos mokesčių sugrąžina, bet specialiu straipsniu dar iš kitų šaltinių (taigi, ir iš Lietuvos duoklių) pridėda, — Kazachstanui daugiau kaip milijardą rublių. Turkmenijai arti 63 milijonų. Į tas kolonijas vyksta didelis investavimas.

Latvijoje palyginti itin daug apyvartos mokesčių susidaro dėl didelio pramonės išplėtimo, kurios gaminiai perkami daugiausia nebe Latvijos ribose (pačiai Latvijai tokio masto pramonės nereikia). Į išplėstą pramonę taip pat atvyksta daug darbininkų ir administratorių iš Rusijos, be to, Latvijoje esą, palyginti, daug sovietinės kariuomenės. Latviai, galbūt, bus atsidūrę po sunkiausiu kolonizavimo sraigtu, kuris Lietuvoje veikia dar kiek lėtesniu tempu.

Kazachstano ar Turkmenijos šelpimas, tačiau, nerodo, kad nevyksta kolonizacija. Priešingai, ji kaip tik vyksta ir tenai, tačiau investavimų dydis rodo, kad tenai šiuo metu vyksta naujos kolonizacinės bangos pradinė stadija, o Latvijoje jau beveik pilnu tempu vyksta naudojimas tuo, kas jau prirengta. Lietuvoje tebevyksta naujų įmonių kūrimas Lietuvai irgi žada tą patį. (LNA)

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

šventėms geriausias

Švenčių laikas yra laikas pavaišinti geriausiu... Stroh's... ugnim virtu tikram atsigavimui. Apsirūpinkit šiom šventėm kada atsilankys draugai ir kaimynai. Turėkit po ranka dėžę Stroh's. Pirmos rūšies... populiariom kainom!

šviesesnis skanesnis ugnim virtas

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

LOUIS EISENBERG HARDWARE

We Carry a Complete Line of Hardware
Supplies

1169 East 79th St.

EN 1-9381

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

Bishop 2-1397

ŠIANDIEN IR RYTOJ

(Atkelta iš 1 psl.)

Sovietai bandė sukludinti Europos bendruomenės progresą, darydami spaudimą į neutraliuosius.

"Priklausymas bendrajai rinkai, sako Maskvoje, nederina su neutralumo statutu". Bet Austrija atmetė rusų įspėjimą. "1955 metais, sako austrai, mes pasižadėjome laikytis neutralumo pagal šveicarų modelį. Kadangi Šveicarija šiandien linkusi derėtis su Europos bendruomene, mes irgi nenorime atsilikti".

DIRVA

- THE FIELD -

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Balys Gaidžiūnas ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Svetimas šeimininkavimas

Nė vienas pastarųjų laikų Lietuvos lankytojas, nepaisant, ar jo nusiteikimas įsibrovėlių valdžiai draugiškas ar priešiškas, nepapasakojų tokio ryškaus vaizdo iš dabartinio Lietuvos ūkinio-kultūrinio gyvenimo, kaip tai bolševikinėje "Tiesoje" gruodžio 1 dieną padarė J. Tornau, aukštas bolševikinės valdžios pareigūnas (valstybinės literatūros leidyklos vyriausias redaktorius).

Jo "Laišką redakcijai" perspausdiname. Laiško antrašė sako, kad Lietuvoje dabar "teorija — sau, praktika — sau". Mes, žinoma, jau seniai — seniai esam tuo įsitikinę. Tik, žinoma, Lietuvoj tokiems dalykams yra gal ir kiek taiklesnis pavadinimas. Būtent, "vienas galas dega, kitas rūksta". Propagandoje pas bolševikus viskas skaisčiausiomis liepsnomis dega, bet žmonėms iš tų liepsnų nei šviesos, nei šilumos.

Bolševikų propaganda didžiuojasi, kad jų santvarkoj nėra ir negali būti bedarbių. Visi žino, kaip iš tikrųjų tų bedarbių "nėra". Bolševikai su darbo jėga nesielgia taip, kaip "išnaudotojai kapitalistai". Ten nėra tokių dalykų, kad žmogus, neradęs įprasto ir įprastai atlyginamo ir kitaip jam patogaus darbo, jau registruojasi, kaip bedarbis, ir įgyja teises gauti gana pakenčiamą pašalpą. Ten — "stovėk, kur pastatė, sėdėk, kur pasodina" ir dirbk, ką liepia.

Specialistus rengia mokesčiais iš žmonių surinktomis valstybės lėšomis, bet dirbtuvių, kuriose jie galėtų pagaminti reikalingų ir stingamų prekių, nėra. Tornau klausia, ką daryti. Ir nelabai žino, nes gi jau prieš keletą metų valdžia oficialiai pažadėjo plėsti taikomosios dailės dalykų gamybą, bet pažadas, kaip dažniausia, pažadu ir liko. Kur tokių blogumų priežastis?

Tą atspėti, regis, nesunku. Planavimas! Tiesa, planavimo iš principo nėra reikalo nei peikti, nei jį atmesti. Nors kitur, privačios iniciatyvos pagrindais veikiančiose ūkinėse sistemose, toki dalykai, dėl kurių aimanuoja Tornau, susitvarko puikiau, ir be planavimo — paprasčiausiai taikantis prie senai pastebėto paklausų-pasiūlų dėsnio, — bet protingas ir geros valios planavimas daug kur gali būti ir esti naudingas.

Nelaimė Lietuvoj dabar visų pirma ta, kad Lietuvos reikalus planuoja s v e t i m i. Tiesa, ir Vilniuje yra Valstybinio plano komitetas, kuriam vadovauja "patys lietuviai", bet pagal bolševikinę "centralizuotos demokratijos" santvarką, viskas galų gale priklauso nuo maskvinio planavimo komiteto ir nuo maskvinės valdžios sutikimo.

Kaip kadaise būdavo "Dievas aukštai, caras toli", taip ir dabar: ar Tornau, ar Drobnio, ar Paleckio, ar kieno kito net ir pagrįsčiausi aimanavimai ne vertesnis už šuns kaukima, kol nėra atitinkamo leidimo iš Maskvos. Savas planavimas gali būti irgi netikėtas, bet gali būti ir geras. Svetimų planavimas ir šeimininkavimas beveik niekad nebūna geras.

Sakytum, jeigu jau iš valdančiųjų burnos toki pareiškimai išeina, tai dalykai susitvarkys. Bet tokius pareiškimus žmonės Lietuvoj girdi ir skaito jau 17 metų kas mėnuo, kas savaitė, kai kada net keliskart per dieną. Ir kas iš to?

Maskva suplanuoja, ką Lietuva turi iš "draugiškų respublikų" nupirkti, kad jų gamybos realizavimo planai būtų įvykdyti, o ar Lietuvoje tų gaminių reikia, ar yra kur juos panaudoti — nei jiems rūpi, nei jie žino, nei dėmesį kreipia. Atsitiko, kad planuotojai leido rengti tam tikrus specialistus, bet balanki jų nuotaka nukrypo kažkur kitur, kai reikėjo leisti sudaryti ir galimybę tiems specialistams pagal krašto reikalus panaudoti.

Tornau, grožinės literatūros leidyklos redaktorius, bando taisyti ekonominio pobūdžio planus. Sakytum, kišasi irgi ne į savo specialybę, kaip tos keramikės į plytines... Bet jis teisis. Tik gal Snieckus jį jau pasišaukė: "Ką, draugas Tornau, vietininkiškumu užsi-krėtai?"

Snieckus, visa jo partija — svetimų šeimininkų įrankiai Lietuvoje. Svetimu šeimininkavimu dar niekas nėra buvęs laimingas.

V. R.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

TEORIJA—SAU, PRAKTIKA—SAU

Jei jūs, draugas skaitytoja, norėtumėte nueiti į kurią nors parduotuvę ir nusipirkti paprasčiausius skoningai padarytus molinius indus, išsirinkti gražiai, skoningai padarytą iš mūsų molio servizą kaval, pietums, pagaliau, netgi indus gelėms, netgi molinius puodus, tai šitai padaryti bus labai sunku. Tokių dalykų nerasia, nebent paprasčiausius puodus rinkoje, o ir tų kokybė menka. Tiesa, indų krautuvėse galima gauti įvairių gaminių iš porceliano, iš stiklo, bet jie ir brangesni, ir dažniausiai labai imantrūs, neįvairūs, netgi neretai neskoningi. O svarbiausia — jie visi, neskaitydami retų išimčių, ne respublikoje gaminti. Tuo tarpu čia vietoje padarytų tokių dalykų neturime, nors nei gero molio, nei gerų meistrių netrūksta.

Tas pats ir su medžio darbiais. Pabandykite kuriame nors rajone užsisakyti paprasčiausią baldą iš medžio, jei jūsų butas ne standartinis. O jei jums reikia paprasčiausios gėrų padarytos lentynos knygoms — ne spintotos, o lentynos, — kur ją gauti?

Labai dideli pasisekimai turi įvairius audiniai, išausti tautiniais raštais, jų motyvais. Kai parodose pasirodo tokie rankšluosčiai, lovatiesės, staltiesės, lankytus nuolat kvarsina klausimas, kur tokius dalykus būtų galima įsigyti. Ir ne tik šiuos dalykus, bet paprasčiausius (turime galvoje ne blogus, o skoningus ir nebrangius) šalikus, skareles, pirštines, užuolaidas ir kt. Čia nekalbama apie "Dailę", kur į kiekvieną standartinį dalyką žiūrima kaip į unikalinį dalyką ir atitinkamai nustatoma kaina. Bėda, kad ir tų "unikalinių" mažai, jie neįvairūs ir mažai kam įkandami. Klausimas yra apie masinę produkciją, apie masinių dirbinių masinę gamybą.

Gal kas nors pagalvos, kad išnyko mūsų dailės meistrai, užleisdami vietą stambios pramonės gaminiams? Nieko panašaus! Kiekvienais metais išleidžiamas būrys jaunų specialistų, o ir senieji dar tebevyvi.

Respublikoje yra dvi mokslo įstaigos, kurios ruošia keramikos, stalių, geležies darbų, audimo specialistų dailės meistrus: Telsių ir Kauno dailės technikumai. Kasmet jie ruošia savo darbų ataskaitas — parodėles. Čia pamatysite ir labai gražius, su skoniu padarytus darbus. Šiose mokslo įstaigose jaunuoliai penkerius metus mokomi, kol įgyja

specialybę. Nemažas būrys dailininkų-pedagogų deda daug pastangų juos tinkamai kurybiškai paruošti. Vadinasi, šie labai reikalingi specialistai kasmet išeina į gyvenimą.

Bet kur jie? Kur jų produkcija? Atrodo, kad šių meistrų mėsaiškai padarytais darbais turėtų būti užverstos parduotuvės. Bet yra ne taip. Pirmiausia, tokių parduotuvių nėra. Štai čia ir prasideda keisčiausias dalykas. Dideli žmonių kolektyvai dirba, atiduodami savo žinias ir pastangas labai reikalingiems specialistams paruošti. Valstybė skiria dideles lėšas. Daug jaunimo penkerius metus mokosi. O rezultatas? Specialistai paruošiami ir... dingsta. Keisčiausia yra tai, kad šitie specialistai nedirba pagal savo specialybę ir neturi kur dirbti. Tokių dirbtuvių nėra. Kai jie baigia technikumą, prasideda sunkiausia problema — kur įsidarbinti. Patekti į "Dailės" kombinatą Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje — mažai vilties. Ten iš tikrųjų neįmanoma prilimti visų Dailės instituto taikomosios dailės specialistų absolventų ir dar technikumų išleidžiamų specialistų. Rajonuose yra pramonės kombinatai, bet šie kaip tik mažaisiais domisi tokia produkcija, kurią galėtų duoti dailės meistrai. O galia. Pramonės kombinatų galimybės didelės ir dirva plati.

Kurgi nueina baigusieji dailės technikumus? Nedidelė dalis įstoja į Dailės institutą. Kiti nueina į kitų specialybių įmones, dar kiti — į istaigas ir t. t.

Štai, Telsių dailės technikumą audėjos laiko dideliu pasisekimu, jeigu jas priima Telsių trikotažo fabrikas "Mastis". Bet darbas "Mastyje" neturi nieko bendro su tuo, ko jos mokėsi technikumė. Ten reikalingos fabrikų tipo audėjos. Betgi daugelis negauna ir tokio darbo. Kai kas galvoja, jog keramikė, išėjusi iš technikumų į plytinę, dirba pagal savo specialybę. Bet tai yra netiesa. Darbas plytinėje turi mažą ką bendro su įgytąja specialybe. Dar blogiau yra su medžio ir geležies darbų dailės meistrais.

Kodėl yra toks užburts ratas? Ar nėra išeities? Tokia padėtis

J. TORNAU

Šis laiškas parašytas Vilniuje leidžiamos bolševikinės "Tiesos" redakcijai ir ten atspausdintas. Autorius, J. Tornau, yra valstybinės grožinės literatūros leidyklos vyriausiasis redaktorius, DIRVOS išvados iš to laiško -- vedamajame straipsnyje.

TITO IR AMERIKOS PINIGAI

Ilgą laiką iš neturtingųjų kraštų Amerika nieko taip neglobojo, kaip komunistinę Tito Jugoslaviją. Kad tai nebūtų tuščias pasakymas, žvilgtelėkime į faktus. O tų faktų visą eilę mini įžvalgusis komunistas Fr. Ginder. Tarp kita ko, jis rašo, prisimindamas ir 1957 m. gegužės 27 d. Kodėl toji data minima? O todėl, kad tą dieną, žinoma, be triukšmo ir be fanfarų, Amerika pristatė Titui 200 džetų (lėktuvų). Pristatė todėl, kad, girdi, "Tito pasirodęs kaip JAV draugas, pasitraukęs iš Sovietų Sąjungos draugystės".

Deja, neužlgo Tito viešai atsisakyti tokią JAV vyriausybės nuomonę, jog "Jugoslavija neturinti jokių ypatingų barnių su Sovietų Sąjunga, nebent, ji tenorinti, kad tas didysis kraštas -- daugiau suprastų Jugoslavijos specifinę padėtį. Šiaip gi, esą, vieno ir kito krašto pagrindinis tikslas -- kurti visam pasauliui komunistinę sistemą..."

Su Amerikos pagalba -- raudonasis Tito šiuo metu turįs penktą iš eilės pasauliui orinių pajėgų galybę.

"U. S. News and World Report" rašo: "Jeigu tik galėsite, žvilgtelėkite besilankydami Jugoslavijoje į bet kurį karinį aerodromą ir visur jūs pamatysite amerikietiškus kovos lėktuvus. Kada tik Tito parodų metu išskiria kurias nors savo diviziją (iš turimų 30-ties) -- tos divizijos marširuoja apginkluotos tik Amerikos ginklais: tankais džipais, patrankomis, sunkvežimiais ir automatiniais ginklais. O padangė raizgo -- amerikoniški lėktuvai".

Per visą Jugoslaviją keliaudami, esą, jūs rasite moderniausius fabrikus, kurių mašinų ir įrengimų -- tik amerikoniški. Kroatijos lygumose ir Slovenijos slėniuose, o taip pat -- serbų ūkininkų laukuose -- jūs matysite besidarbuojant su amerikietiško išdirbio žemės ūkio mašinomis. Per paskutiniųjų 13 m. laikotarpį Jugoslavijos ekonomija -- priklausiusi ir atsiėmusi tik į Amerikos visokeriopą

pagalbą.

Dar šiek tiek pavyzdžių. "Los Angeles Times" rašo, kad prieš kurį laiką Amerika pardavusi Jugoslavijai 70 karinių džetų jūrinės apsaugos tipo tiesiog, juokinga kaina -- po 17,300 dol., tuo tarpu kai pačiai Amerikai -- jie kainavę po 200,000 dol. kiekvienas, kai buvę nauji. Toji transakcija buvusi pradėta 1960 m. Paskutinis jų transportas (20 lėktuvų) buvęs pristatytas tik praėjusį rudenį.

Karinė pagalba Titui -- formaliai lyg ir buvusi nutraukta (Kongreso nutarimu) 1957 m. Vienok, pažiūrėkime, kaip tas "nutraukimas" vykdomas.

Keletas kongresmanų, esą, "truputį protestavę" prieš pristatymą paskutiniojo lėktuvų siuntos (20 vienetų), nežiūrindami, kad tai įvyko tik pr. rudenį. Bet tai dar neviskas. Pagaliau, išgirdome, kad Texas valstijoje mokomi net raudonieji lakūnai. Tai gi, ne tik įduodami ginklai, žmogžudžių rankas, bet žmogžudžiai išmokomi ir kaip tais ginklais naudotis...

susidarė todėl, kad nėra dirbtuvių arba kombinatų, kuriuose šie specialistai galėtų dirbti, baigę technikumus. Visų pirma, tokios dirbtuvės turėtų būti sukurtos prie dailės technikumų. Ir ne atskiriems darbeliams, taikomiesiems parodomoms arba vienam kitam mėgėjui, o tikros, didelės, gerai įrengtos dirbtuvės, kuriose besimokantieji pradėtų kurti dailės gaminius, skirtus plačiam vartotojui. Dailis baigiančiųjų galėtų kasmet likti šiose besiplečiančiose dirbtuvėse, o dalis turėtų patekti į kitų rajonų pramonės kombinatus, kur palaipsniui irgi reikėtų įsteigti tokio tipo dirbtuvės.

Argi normalu, kad į respubliką įvežami brangūs gaminiai, kai tuo tarpu vietoje puikiai galima gaminti jiems daug praktiškesnių pakaitalų? Antra vertus -- iš viso daug būtiniausių paltavų vartojimo meno dirbinių negalima gauti kiekviename rajone, kai tuo tarpu specialistų tam paruošiama nemaža. Čia buvę tik trumpai paminėtos "tradicinės" taikomosios dailės specialybės. Pribrendo laikas pagalvoti ir apie kitų specialybių ruošimą dailės technikumuose. Labai aktualus dalykas -- vaikų žaislai. Argi naujiems vaikų žaislams sukurti nereikia dailininkų, dailės meistrų? Labai reiklia, tik jie neruošiami.

Arba paimekime meninę fotografiją. Labai mažai tikrai gerų specialistų, nors jų kaskart vis daugiau reikia. Kodėl nė vienas dailės technikumus neruošia meninės fotografijos specialistų?

Prieš keletą metų LTSR Ministrų Taryba priėmė nutarimą apie platesnį taikomosios dailės darbų gamybą. Deja, nedaug kas pasikeitė per tą laiką. Ir vargu, ar čia galima viską suversti dailės kombinatams, kurie turi savo specifinius uždavinius. Lai kas būtų pasirūpinti, kad patys dailės technikumai nedirbtų tuščiai, kad jų mokiniai iš pat pradžios būtų pratinami savo jėgas skirti praktiniam tikslui, masiniam vartojimui. Ir ne pro šalį būtų išjudinus šia kryptimi ir rajonų pramonės kombinatus.

J. TORNAU

Neseniai kalbėjęs Dr. Charles Zalar, buvęs Jugoslavijos diplomatas, tvirtinęs, jog ligišioli-

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

ĮDOMU PALAUKTIIRŠITIKINTI

Sovietų Sąjunga nutraukė diplomatinis santykius su liliiputine Albanijos valstybe. Tai dviejų komunistinių valstybių naminių ginčų išdava. Mat, Albanija nenbenorinti klausyti Maskvos komunistinio mokslo, kuris jai atrodo jau perdaug nuolaidus. Ji komunistinės ištinties nutarusi mokytis iš raudonosios Kinijos, kur žiauramai daug didesni ir komunistinis planavimas visose srityse daug kietesnis.

Bet ne dėl to šis laiškas rašomas. Tai dauguma skaitytojų gerai žino. Tik dabar įdomu, ar komunistinė Albanija lengvai sudoros Jugoslavijos Tito, kuris Albanijos nemėgsta ir su kuria nuolat vaidijasi. Girdėti apie monijų, kad Maskva norinti visiška primerkti akis ir nematyti, kai Tito puls Albaniją prisijungti. Bet ką tuo reikalauja Vakarų valstybės? Ar jos jau skaito, kad Albanija Titui ir priklausanti? Ar nemanoma, kad Albanija turi būti Vakarų pusėje?

K. PRANULIS,
Chicago

nės Amerikos dovanos ir pagalba paraudonintai Jugoslavijai (nuo pat 2-rojo pas, karo pabaigos) kasmet padengiančios to krašto du trečdalius biudžeto. Tai sumos, siekiančios 200 -250,000,000 dol. per metus.

Dr. Zalar teigęs, jog Tito, imdamas glėbiais Amerikos dovanas, propagandiniiais tikslais tą gautą pagalbą teikiąs kitiems kraštams, ypatingai, taip vadina-moms neutraliosioms valstybėms.

Kokia iš to nauda Titui? Nereikia daug aiškinti. Toji nauda pasirodė tik praėjusiam rugsėjį, kada tos "neutraliosios" tautos susitiko Belgrade. Tenai Tito parėmė Chruščiova ir apkaltino Ameriką. Tai tada vieningai darė visi tie "neutralieji", kuriuos Tito šelpia iš Amerikos kišenės... P.A.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

JULIUS J. PETRASH

STATE SENATOR

Greetings and Best Wishes
WILLIAM E. MARSAL
SCIENTIFIC SHOE FITTERS

10519 CARNEGIE AVE.

RA 1-4242

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

FERBERT FENCE CO.

4900 Lexington Ave.

HE 1-3225

GREETINGS and BEST WISHES
NEW LOCATION

EAST 200TH HARDWARE

673 East 200th St.

IV 1-8448

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

EMERSON RADIO OF OHIOEMERSON RADIOS, STERIO
AIR CONDITIONERS, DUMONT T. V.

4300 Euclid Ave.

HE 1-1822

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ANTHONY CARLIN CO.

230 HANNA BLDG.

PR 1-3302

GREETINGS and BEST WISHES

REY MACKNIN AND ASSOCIATES**MT. PLEASANT AGENCY
GENERAL INSURANCE**

3669 East 131st St.

WA 1-4552

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JACK KLUM REALTY CO

259 East 156 Street

IV 1-2901

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

**LUIKART INSURANCE
AGENCY**

GENERAL INSURANCE

18609 St. Clair Ave

KE 1-4770

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

LOUIS MILNER CO., INC.

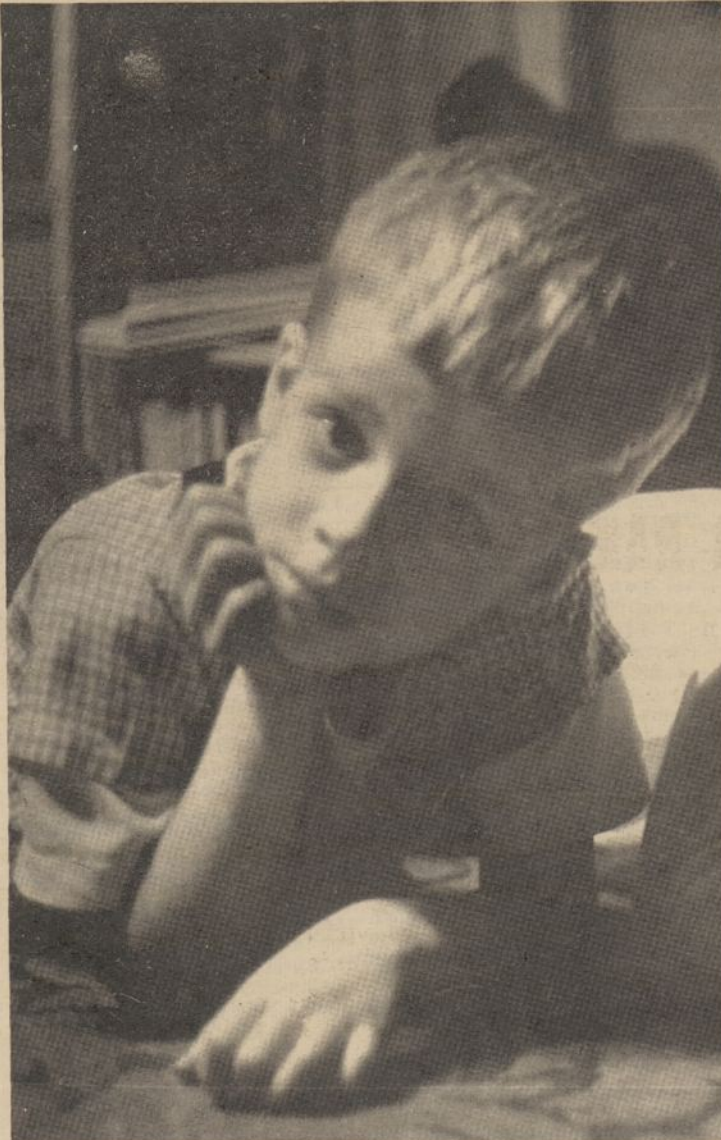
WALLPAPER AND PAINTS

12511 St. Clair Avenue

GL 1-2688

VAIKO GRAŽIAUSIOS NUOTRAUKOS KONKURSAS

(Nuotraukoms siųsti terminas baigtas 1961 m. lapkričio 1 d.)

KONKURSIŲ NUOTRAUKA Nr. 131, Saulius Gusevas, pusseptintų metų amž. iš Chicagos, Ill. Nuotrauka J. Miniato.

Balfo veikla Los Angeles skyriuje

Šiais metais BALF 13 skyrius pasiekė rekordą sutelkdamas 1 vargą patekusiems tautiečiams \$1950,00. Tai dėka energingos ir sutartinai dirbančios valdybos. Ją sudarė: vicepirmininkai: V. Kazlauskas ir J. Medziukas, sekretorė -- S. Šakienė, išdalininkė -- P. Raulinaitienė, knygvedys -- J. Gily, nariai: A. Ažuolaitienė, J. Gliuda ir J. Motiejūnas.

Balfinė veikla ribojosi: aukų priėmimu, piniginių vėjumi ir koncerto surengimu.

Per visus metus buvo gauta paskirų aukų ir nario mokesčio \$124,25.

Šių metų piniginius vėjus buvo vykdomas kitaip, negu anksčiau. Valdyba nutarė aplankyti visus Los Angelėje ir jos apylinkėse gyvenančius lietuvių asmenis arba per paštą. Buvo manyta, kad visi lietuviai yra jautrios širdies ir kiekvienas mielai savo pareigą vargstančio tautiečio atžvilgiu atliks.

Buvo sudaryti aukojančiųjų sąrašai ir gegužės 20 d. pradėti iš eilės siuntinėti, prašant įrašyti savo auką ir tuoj pat grąžinti siuntėjui. Procedūra labai paprasta ir lengva. Tačiau pasirodė, kad ne visi vienodai jaučiame savo pareigą ir ne vienodomis akimis matome savo tautiečių vargą ir neiškęs rytojų, nors esame visi vienos tos pačios tautos vaikai.

Daugelis gautuosius aukų lapus per ilgai užlaikė arba išmetė. Reikėjo pakartotinai rašyti laiškų, skambinti telefonais, bet ir tas pastangas ne visi teigiamai atsiliepė. Tačiau, nežinint tų visų nesklaidumų, šis piniginių vėjus būdas yra davęs geriausių rezultatų. Buvo surinkta \$1334,34. Išlaidų padaryta \$69,15. BALF metinis koncertas - parengimas, kurs įvyko spalio 21 d. Šv. Kazimiero liet. parapijos salėje, praėjo irgi su dideliu pasisekimu. Nors dalyvių skaičius nebuvo labai gausus, tačiau visi buvo dosnūs ir išlaidūs. Gauta \$730,19 pajamų. Turėta išlaidų \$224,94.

Koncerto meninę dalį išpildė: violončelistas V. Dapšys, rašytojas J. Gliuda, pianistė A. Dotts ir komp. Br. Budriūno vokalinis ansamblis: P. Baltakis, J. Čekauskienė, R. Dabšys, V. Dičiūtė, J. Polikaitis, B. Reivydaite,

E. Skystimas, Ž. Stropūtė, E. Vilimienė.

Programos vedėja V. Mitkūtė. Virtuvės vyr. šeimininkė P. Raulinaitienė kreipėsi į mielas ponias prašydama pagaminti įvairių valgių ir juos paaugoti BALF parengimo bufetui, šį prašymą nuoširdžiai įvykdė šios: Medziukienė, Bureikienė, Gasparonienė, Pažūrienė, Sumantienė, Pažerienė, Navickienė, Grikenienė, Brazdžionienė, Nyerges, Dabšienė, Kazlauskienė, Gustienė, Ažuolaitienė, Bonatienė, Šimkienė, Gliaudienė, Mikuckienė, Čiurlionienė, Jagučianskienė.

Virtuvei ir bufetui talkininkavo: Dabšienė, Palaikienė, Šakienė, Korsakaitė, Grikinaitė, Bonatienė, Nyerges, Jagučianskienė, Šukienė, Kazlauskienė. Gėrimų barą tvarkė: K. Prišmantas, V. Karalius, ir K. Šakys.

Programas ir atsišaukimus spausdino D. Karaliūtė.

Laimėjimo lentynos vedėja A. Ažuolaitienė parūpino daugybę įvairių fantų, kuriuos daugumoje atnešė tie patys į koncertą atsilankę asmenys. Jai talkininkavo A. Motiejūnienė su dviem dukrelėmis ir A. Pažūrienė.

Tebūna man leista vargstančių tautiečių vardu nuoširdžiai padėkoti: klebonui kun. J. Kučingui už pažadą praveisti rinkliavą bažnyčioje BALF naudai ir leidimą nemokamai naudotis patalpomis, visiems BALF aukojusiems, koncerto programos dalyviams, talkininkams, aukų rinkėjams -- M. Šimonienei -- Santa Barbara, P. Baltakiui -- San Diego, V. Archiui -- Long Beach ir radio valandėlės direktoriui Br. Gediminui už nemokamai skelbiamus BALF pranešimus.

Ypatinga padėka priklauso lietuviškiems laikraščiams, Draugui, Darbininkui, Dirvai, Naujienoms ir Vieniųbei, kurie visad nemokamai spausdina įvairius baltinius skelbimus ir straipsnius.

Dėkoju visai BALF valdybai už rūpestingą pasiūlymų pareigų atlikimą ir malonų bendradarbiavimą.

V. PAŽIŪRA,
BALF skyriaus pirmininkas

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai

BUDD CLEANERS

FOR THE BEST CLEANING IN TOWN

12702 Shaw Avenue

Call GL 1-7417

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ROBERT E. STUMPF**KITCHEN MAID MESA**

West Side Market House Stand No. F 13

S. S. Kresge Co. East 4th & Euclid
5441 Ridge Road

KITCHEN MAID MESA

Parmatown 7461 Ridgewood Drive.

Main Plant and Office WO 1-8061

Listen to WXEN

THE STATION OF THE NATION

1-0-6 point 5

Daily 3 to 12 P. M.

Sat. and Sunday 8 A. M. to 12 P. M.

FM

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**SLAGOR MACHINE & TOOL
COMPANY INC.**

9401 Sandusky

VU 3-7788

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

**TRIANGLE STAMPING
COMPANY**

5101 Carnegie Ave.

HE 1-0282

GREETINGS and BEST WISHES

**DANIELS FUNERAL
DIRECTORS**

WILLIAM R.

ROY A.

PROMT PERSONAL ATTENTION GIVE

ALL CALLS

INVALID CAR OXYGEN EQUIPPED

15800 Detroit Ave.

Call AC 6-5149

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

MOR-FLO HEATER COMPANYMANUFACTURING HOT WATER
HEATERS and PLUMBING SUPPLIES

2176 EAST 76th STREET

UT 1-2300

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

**ALLIED ELECTRIC SEWER
CLEANING COMPANY**

R. P. Herschman Prop.

ROTO - ROOTER SERVICE

West Side

12910 Detroit Ave

AC 6-4500

East Side

12824 Superior Ave

MU 1-7722

KAIRĖJĖ: Detroito neolituani gruodžio 10 d. p. Gaižučių namuose surengė jaunavedžiams Gilvydžiams (Daliai Maurukaitei ir Jauniui Gilvydžiui) sukurusiems lietuvišką šeimą, pasveikinimo vakarienę. Nuotraukoje iš kairės: Dalinis, Tuskenienė, Miškinis, Navosaitienė, Tuskenis, Miškinienė, A. Gilvydis, jaunavedžiai Dalia ir Jaunius Gilvydžiai, dr. Paužienė, Briedis, Gilvydienė, Baublys, Briedienė, Navasaitis, Vaitiekaitienė. Priešakinėje eilėje sėdi: Petravičius, Gilvydytė, Briedytė, Navasaitis, Tuskenytė, M. Gilvydis ir Petravičiūtė. J. Gaižučio nuotrauka

SIAUBINGOS VALANDOS (4)

JONAS JANČYS

BLOGI GANDAI NEDUODA RAMYBĖS

Gyvaname švedų kariuomenės palapinėse, po devynis asmenis kiekvienoje. Stovykla buvo aptverta silpna vielų tvora, apsauga labai menka. Galėjome eiti į mišką pasivaikščioti, maudytis jūroje. Žinoma, lydi-

mi švedų karių, nors ir neginkluotų.

Patį pirmą vakarą švedų stovyklos vadovybė suruošė meno vakarą, kuriame švedų artistai palinksmino mus dainomis, muzika, šokiais. Vėliau mes, internautieji,

stovyklos vadovybės padėdami, suorganizavome savo teatro grupę, kuri kiekvieną sekmadienį ruošdavo linksma vakarus.

Maistas buvo geras, tačiau pradžioje prie jo reikėjo priprasti, nes švedai vartoja daug cukraus. Vėliau su pasigardžiovimu valgydavome švediškos virtuvės patiekalus. Dirbti nieko nereikėjo, todėl netrukus atsipeikėjome nuo visų karo baisių.

Laikui sutrumpinti buvo ruošiami šachmatų turnyrai, sporto šventės, meno vakarai, o futbolas žaidžiamas net su švedų komandomis. Futbolo rungtynes ir meno vakarus dažnai lankydavo Havdeno ir jo apylinkių gyventojai. Taip pat galėjome mokytis švedų, anglų ir prancūzų kalbų. Bet ir tai negalėjo mūsų viso laiko užpildyti.

Susitarę su stovyklos ir Havdeno miestelio administracija, nutarėme įrengti sporto stadioną. Po keleto karštų darbo mėnesių iškilmingai perdavėme miesteliui puikiai įrengtą stadioną su gera futbolo aikšte, lenktynių taku, pirtimi sportininkams ir su vasaros teatrų.

Švedai pažadėjo niekad neužmiršti tokios vertingos dovanos Havdeno miesteliui.

Mums, pabaltiečiams, sporto aikštės darbuose neteko daug prisidėti, nes liepos mėnesio pradžioje, gavome pasiūlymą dirbti durpynuose, netoli Visby. Tą darbą mums parūpino stovyklos komendantas — majoras. Jis jautė ypatingą simpatiją pabaltiečiams. Berods, jis yra buvęs karo atachė Lietuvoje.

Tuo laiku jau buvo pradėję sklisti gandai, kad rusai reikalauja grąžinti visus iš Kurlandijos atbėgusius karius. Tie gandai kasdien stiprėjo. Atrodė, kad švedai norėjo pabaltiečius išskirti iš vokiečių masės, nusiųdami į durpyną.

Toks, manau, buvo švedų planas, bet jis nepavyko, mano manymu, vien dėl mūsų brolių latvių. Visi nesiojome vokiečių karių uniformas, išskyrus mūsų kaimynus latvius. Jie prieš rusus kovojo SS uniformose, jose ir pabėgo į Švediją. O

ir stovyklose tų rūbų nepakeitė, nors lengvai galėjo įsigyti treningus. Dauguma turėjo net civilius drabužius.

Tuo laiku švedų spauda daug rašė apie SS karių žiaurumus koncentracijos stovyklose. Švedijos gyventojai buvo labai smarkiai nuteikti prieš SS dalinius. Tai pajutome atsidūrę Vyzbio durpyne.

Švedų darbininkai, pagamtę SS uniformas, atsisakė su mumis dirbti ir net nusiuntė savo vyriausybei protestą.

Tas įvykis patekė į spaudą, o mes buvome grąžinti atgal į stovyklą. Taip tas noras mus užmaskuoti ir nusiųsti, nuėjo niekais.

Tiesa, po kiek laiko mus grąžino durpynan perrenge švedų karių uniformomis, bet visi žinojo, kas mes buvome.

Ten mūsų iš viso buvo apie 80 žmonių: latvių, lietuvių, estų, čekų, vienas besarabas, vokiečių iš Elzatz-Lotaringijos ir šiaip keletas vokiečių.

Gyvenome palapinėse, miške. Mus globojo keletas švedų kareivių, bet apsauga buvo menka. Kada tik norėjome, galėjome išeiti iš stovyklos ir vaikščioti po apylinkes.

Darbas nebuvo lengvas, bet už tai gerai uždirbdavome. Per dieną gaudavome 20-25 kronas. Maistas savaitė kainavo 19 kronų, valgydindavo 5 kartus per dieną. Be to Darbo Rūmai mums nemokamai davė batų, darbo rūbų, skalbinius, anklodes. Išdirbę vasaros sezoną turėjome susitaupę po 1000 kronų.

Trims mėnesiams praėjus ir besibaigiant vasaros sezonui, vieną dieną į stovyklą atvažiavo švedų karininkas ir pasiūlė vykti į Abisiniją instruktoriais jos kariuomenėje. Iš jo kalbos supratome, kad mus laukia perdavimas rusams.

Aš ir dar keletas karininkų užsirašėme vykti į Abisiniją, tačiau iš to niekas neišėjo. Švedų vyriausybė nesutiko išleisti, ir mūsų viltis iš Švedijos išsprukti, žlugo.

Prasidėjo mūsų kelias atgal. Kelias pilnas kovos.

kančių ir nusivylimo.

Kitam numeryje: **Mus kilnoja iš stovyklos į stovyklą.**

ALMA MATER
YRA
GERIAUSIA
DOVANA

BEST WISHES
FROM

BENJAMIN D.
NICOLA

JUDGE OF THE
COMMON PLEAS
COURT

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

Cott
QUALITY
BEVERAGES
into
your home.

IT'S **Cott** TO BE GOOD
MARVEL
BEVERAGE CO.
8915 CRANE AVE.
BR 1-4400

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

A. E. HACKENBURG
INSURANCE AGENCY
GENERAL INSURANCE

2800 EUCLID AVE. Call EX 1-4262

GREETINGS and BEST WISHES

Commercial

Industrial

C. SAM DREYER-PAINTERS
Cleveland's Better Painter HE. 1-3750

Brush

Spray

GREETINGS and BEST WISHES

**WATCH BAND & LIGHTER
REPAIR CO.**

ENGRAVING REPAIRING ALL KINDS OF JEWELRY
SEE OUR COMPLETE LINE OF JEWELRY

723 Schofield Building Call Main 1-5353

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

PIONEER LINEN SUPPLY CO.

MAURICE MASCHKE, JR. — President

3611 Payne Avenue HE 1-0035

GREETINGS and BEST WISHES

**THE OHIO SANITARY
SPECIALTY CO.**

PLUMBING, HEATING, SHEET METAL AND
ROOFING SUPPLIES

6000 Euclid Ave. Call EX 1-0500

GREETINGS and BEST WISHES

**UPTOWN PRESCRIPTION
DRUG STORES**

PRESCRIPTIONS OUR SPECIALTY

10543 Carnegie Ave. RA 1-2700

10431 St. Clair Ave. MU 1-3600

18599 Lake Shore Blvd. IV 1-9252

BALYS AUGINAS

APSNIGTI LINKEJIMAI

I —

ŽIEMA
SUKAUSTĖ VEIDĄ ARIMŲ —
NUSKRIEJA ROGĖS SIDABRO ŠLAITU —
SUSALES SMŪTKELIS
PRIE KELIO PARYMO
IR LAUKIA
SVIESIŲJŲ KALĖDŲ NAKTŲ,
KAI PABUDUS GYVYBĖS ŽVAIGZDĖ
PATEKĖS MŪSŲ SALIAI,
IR PO ŽYDINČIAS PIEVAS
VĖL VAIKŠČIOS SMŪTKELIAI —

II —

TEGU
SUSKAMBUSI KALĖDINĖ GIESMĖ ŠVENTA
MUS RANDA, LYG PAUKŠČIUS,
PARSKRIDUSIUS
PRIE SAVO GIMTO SLENKŠČIO —
IR LINKSMO VARPO DŪŽIAI,
Į PŪKŲ PUSNIS KRENTĄ,
PASVEIKINS GRĮZUSIUS SVEČIUS
IR SKELBS
UŽGIMUSIŲ TROSKIMŲ ŠVENTĘ —

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

HILDEBRANDT PROVISION CO

3619 WALTON

ME 1-3700

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

**IDEAL BUILDERS SUPPLY
AND FUEL COMPANY**

4720 BROOKPARK

SH 1-1600

GREETINGS and BEST WISHES

To All The Lithuanian People

USHER WASTE OIL SERVICE

2171 West 3rd St.

TO 1-1907

GREETINGS and BEST WISHES

**A. D. PELUNIS
OLDSMOBILE INC.**

SEE THE NEW OUTSTANDING

1962 OLDSMOBILE

13123 Detroit Ave.

AC 6-6433

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

THE LINDSEY SANITATION CO

SANITATION SERVICE

MAINTENANCE SUPPLIES

JANITORIAL EQUIPMENT
"FOR COMPLETE DEPENDABLE
SANITATION"

393 East 131st Street MU 1-8000

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
C. C. MITCHELL SUPPLY CO.

CALORIC BUILT OVEN AND RANGES
4320 PEARL ROAD
SH 1-1707 TU 4-3333

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
J. & E. FABRICATING CO.
CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS
and BAR TOPS

7002 EUCLID AVE. EX 1-9600

GREETINGS and BEST WISHES
KENT FLORIST INC.
FLOWERS OF DISTINCTION
12432 Cedar Road YE 2-8340 — 2-8841
Cleveland Heights 6, Ohio
SPECIALISTS IN OVERSEAS GUARANTEED
FLORAL DELIVERIES

GREETINGS and BEST WISHES
**JOHN KUBACKI
PHOTOGRAPHER**

1218 E. 79 St. EX 1-3800

ALMA MATER YRA GERIAUSIA IR PIGIAUSIA DOVANA

Norėdami, kad lietuviškoji knyga, kaip šventinė dovana, pasiektų daugumą lietuviškų šeimų ir tuo pačiu papuoštų namų bibliotekas, darome, tik gruodžio mėnesį galiojančią, pirkimo lengvatą.

ALMA MATER — R. Spalio apysaką iš Lietuvos universiteto studentų gyvenimo, gražiai įrištą, perkant tiesiai iš Dirvos, gruodžio mėnesį galite nusipirkti po \$4.00. Taigi siųskit \$4.00 už kiekvieną knygą ir Alma Mater paštu tuoj jums bus išsiųsta.

Dar kartą primename, kad toji nuolaida duoda tik gruodžio mėn. ir perkant tiesiai iš Dirvos. Kitur knygos kaina lieka ta pati — po \$5.00.

DIRVA
6907 Superior Avenue,
Cleveland 3, Ohio

Siunčiu \$4.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "ALMA MATER".
Užsakytojas:

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

PATARIMAI EGLUČIŲ MEGĖJAMS

Elektrinėm ir kitokiom šviesom papuoštos eglutės sukelia nemažai gaisrų ir dėl to įvyksta įvairių kitų nelaimių. Kad tokių nelaimių būtų galima išvengti prieš šventes pasirodė tokie geri patarimai:

1. Niekad nepirk eglutės per-

ELIZABETH

Dr. Stasio ir Onos
Petrauskų 25 metų
vedybinė sukaktis

Gruodžio 10 dieną Vėronika ir Ignas Budreckiai surengė šaunų pobūvį Carteret viešbutyje Dr. Stasio ir Onos Petrauskų 25 metų vedybinei sukakčiai pažymėti ir jiems pagerbti. Dalyvavo 30 kviestinių svečių iš plačios apylinkės. Visi pareiškė suaktyvininkams daug gražių sveikinimų ir linkėjimų ateičiai.

Dr. St. Petrauskas yra labai populiarus ir visų mėgiamas gydytojas Elizabeth, N. J.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmad., antradi., ketvirtadi.,
penktadi.

Tik susitarus trečiadieniais.

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas
uždarytas.

Šeštadi. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Telefonas:
Ofiso REpublic 7-5020.
Namų WALbrook 5-3763.

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(Įėjimas iš Rockwell St.)

Val.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Šeštadieniais:
2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

J U D G E
ANTHONY A. RUTKOWSKI
MUNICIPAL COURT

GREETINGS and BEST WISHES
CARCIONE AND SONS
PLASTERING CONTRACTORS
ALL WORK GUARANTEED
FOR ESTIMATES WITHOUT OBLIGATION
16300 Raymond Rd. MO 2-6743 Maple Heights

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
OMER W. SCHROEDER
GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES
1105 Chester Ave. Call PR 1-6000

anksti. O perkant visada rinkis
pačią žaliausią.

2. Eglutei pastatyti vartok trikojį, kuriame yra vietos vandeniui įpilti. Ir visada prižiūrėk, kad ten būtų vandens.

3. Nepirk didelės eglutės. Juo eglutė didesnė, juo pavojus gaisrui didesnis. Prieš įstatant eglutę į vandenį nuplauk kotą šviežiai nors per vieną colį.

4. Įsitikink, kad elektros lemputės yra įjungtas į tinklą, kuris apsaugotas nedidesniais kaip 15 amperų saugikliais.

5. Išėidamas iš namų ar eidamas miegoti būtinai išjunk elektros šviesą.

6. Niekad neperkrauk eglutės papuošalais. Vartok tokius papuošalus, kurie yra ugniai atsparūs.

Greetings and Best
Wishes To Our Friends
and Patrons

FAMILY RUG & CARPET CLEANING CO.

Rug Cleaning and
Repairing in Our Plant
or in Your Home
City Wide Pick Up and
Delivery

All Work Guaranteed
Insurance Covered

5440 BROADWAY
BR 1-4500

BEST WISHES

NELSON'S

FAMILY STYLE
RESTAURANT

Private Parties
— Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily — 5 P. M.

Sundays 12 to 7 P. M.

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

NORWOOD DRUG, INC.

Geras recepto išpildymas yra svarbiausia
mūsų pareiga

RECEPTŲ SPECIALISTAS

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. BERGER

WALL PAPER & PAINT STORE

6919 Superior Ave.
805 East 185th St.

HE 1-3659
IV 1-6250

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

THE GRAND LAUNDRY CO.

COMPLETE LAUNDRY SERVICE

5911 St. Clair Ave.

EN 1-5158

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

FROM A FRIEND

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

FRIEDMAN BROS, INC.

DISTINCTIVELY STYLED FURS

1825 East 13th St.

CH 1-4272

GREETINGS and BEST WISHES

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE
AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE
APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 West 69 St.

Marquette Parke

PR 8 - 9259

SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKAI
Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!
TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5 ths. 4.95
 2. BISQUIT 3 star cognac 5 ths. 4.98
 3. MARTEL 3 star cognac 5 ths. 5.39
 4. WHITE HORE SCOTCH
WHISKY 5 ths. 4.98
 5. Arrow Cockt. MARTINI
OR MANHATEN 5 ths. 2.98
 6. CONTREAU LIQUER 5 ths. 4.75
 7. Da SILVA 10 metų
Portugalų BRANDY 5 ths. 3.69
 8. Kijafa Vynas 5 ths. 1.75
- Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

Praeitą penktadienį, gruodžio 15 d., Clevelande p. Mikulskių namuose čiurlioniečiai filisteriai surengė Kristinai Raulinaitienei, daug talkinusiai Čiurlionio ansambliui tremtyje, 70 metų amžiaus proga pagerbimą, įteikdami gražių dovanų. Sukaktuvininke iki ašarų sujaudino pagerbime netikėtas susitikimas su sūniumi Zigmą Raulinaičiu, Kario redaktoriumi, kuris specialiai atskrido iš New Yorko. Nuotraukoje pagerbimo dalyviai su sukaktuvininke. Prieky tarp jaunųjų Raulinaičių sėdi A. Sagenė. Pirmoj eilėj iš kairės: E. Čepkevičius, M. Marcinkevičienė, N. Mazoliauskienė, A. Petraitienė, D. Kazėnienė, A. Giedraitienė, A. Juodvalkienė, E. Stempužienė, V. Barauskienė, Anroje eilėje sėdi: O. Mikulskienė, B. Kazėnienė, A. Mikulskis, A. Raulinaitienė, sukaktuvininke Kristina Raulinaitienė, Z. Raulinaitis, A. Stempužienė, L. Kazėnas, J. Čepkevičienė. Stovi: V. Juodvalkis, P. Stempužis, V. Giedraitis, S. Gedgaudienė, K. Marcinkevičius, V. Raulinaitis, P. Petraitis ir H. Johansonas. Vyt. Gedgaudo nuotrauka

CLEVELANDE ir apylinkėse

• **SLA 14 kuopa**, gruodžio pirmoje pusėje, įvykdė SLA Pildomosios Tarybos kandidatų rinkimus. Tame pačiame narių susirinkime rinko ir savos kuopos valdybos narius bei kitus pareigūnus. Susirinkime išsiaiškinus, kad į naująją kuopos valdybą būtų renkami asmenys, kurie nori ir sugeba dirbti Susivienijimo gerovei, vienbalsiai išrinkti šie asmenys: Vytautas Braziulis — pirmininkas, Ona Jakubaitienė — vicepirmininkė, Stasys Lazdinis — protokolo sekretorius, Marius Misickienė — išdo sekretorė, Povilas Šukys — išdoininkas; išdo globėjais: Feliksas Mackus, Margarita Jones, Paulius Mžuraitis. Naujų narių svaitatos tikrintojais: Dr. Julius Abraitis, Dr. Danielius Degesys, Dr. Alfonsas Martus. Kuopos atstovais kituose sambūriuose:

ALT Clevelando skyriaus — V. Braziulis, Feliksas Mackus; Kultūrinio darželio komitete — Jonas Brazauskas, Justinas Misickas; Lietuvių salės — V. Braziulis, S. Lazdinis; Vilties Draugijos — V. Braziulis, S. Lazdinis.

Naujos Kuopos valdybos, atsijauninusios trimis naujais asmenimis, įvesdinimas į pareigas įvyks metiniame susirinkime 1962 m. sausio 2 d.

Buvusiame susirinkime patvirtinta 14 kuopos 60 metų sukaktuvinio pobūvio

— koncerto apyskaita. Pajamų \$392.20, išlaidų \$342. Pelną likutis \$50.20.

SLA Pildomoji Taryba, jos prezidento Povilo Dargio pavedimu, Vytautą Braziulį paskyrė Ohio valstijos SLA centriniu organizatoriumi, su teise sukiesti tos valstijos ribose veikiančių SLA kuopų veikėjų pasitarimus — konferencijas savos organizacijos reikalų aptarimui.

• Bilietai į L. T. M. Čiurlionio Ansamblio 22 m. sukaktuvinį koncertą, įvyks-

tantį sausio mėn. 13 d., jau gaunami Dirvoje, pas V. Ročiūną spaudos kioske ir pas čiurlioniečius.

• Algimantas Daukantas, atliekęs karinę tarnybą, grįžęs Kalėdų atostogų apsilankė Dirvoje, užsimokėjo prenumeratą ir papasakojo apie savo tarnybą Fort Hood, Texas.

• Vasario 16 Gimnazijai remti Clevelando 53 ir 55 ratelių vadovavimą iš Vyt. Orinto perėmė Steponas Nasvytis — 4607 Anderson Rd., Cleveland 21, telef. EV 1-5429.

• Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas praneša savo nariams, kad Kalėdų proga, šį penktadienį, gruodžio 22 d., nuo 9 val. iki 10 val. (vakare) visi gėrimai duodami nemokamai. Visi nariai, turėdami šiai valandai laiko, maloniai kviečiami atvykti. P. Šukis, Klubu vedėjas

• Baltic Delicatessen krautuvė (6908 Superior Ave.), kaip ir kiekvienais metais, turės dideliais kiekiais Kalėdų švenčių metui pritaikytų prekių, atitinkančių lietuvišką skonį.

Kūčių stalui mes turėsime įvairių silkų, žuvų, šprotų, sardinkų, ungurių, lašišų, ikų; be to maltų aguonų, slizikų, įvairių džiovintų ir marinuotų baravykų bei kitų grybų, bruknių, džiovintų vaisių kompotui, burokėlių ir daugybę kitų dalykų.

Kalėdų stalui pas mus galėsite gauti įvairių tortų, pyragų, rūkytų, keptų ir virtų kumpių, skilandžių, įvairių rūšių palengvėčių, šviežių ir gerai išrūkintų dešrų. Šeiminiškės galės pas mus apsirūpinti įvairiais prieskoniniais dalykais, kaip kepimo milteliais, vanilijos lazdelėmis, kepiamo esencijomis, šafronu, cinamono lazdelėmis; taip pat įvairiais lukštenais riešutais ir migdolais. Neužmiršime ir gėrimų skyriaus, kuriame turime didelį pasirinkimą vynų, šampanų, likerų, alaus ir vaisvandenių. Taip pat gėrimų uždažymui trejančių, sulčių ir kt.

Einant į svečius labai lengva pas mus pasirinkti ir dovanėles, nes be vynų, šampanų, cigarių, cigarečių, mes turime ir saldinių puikiausiose dėžėse dideliame pasirinkime. Taip pat įvairių kvepalų ir odekolonų. Norintieji dovaną nusipirkti iš tautinių dalykų, kaip gintaro dirbinių, plokštelių, albumų, juostų, medžio drožinių ar kristalo ir porcelano dirbinių, visa tai galės gauti tik skersai gatvės perėję į Lietuvių Prekybos Namus.

Primename mieliems savo klientams: mūsų krautuvės darbo valandos bus šią ir ateinančią savaitę: darbo dienomis nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro, sekmdieniais prieš Kalėdas ir Naujus metus nuo 8 val. ryto iki 4 val. vak. Per Kalėdas ir Naujus metus krautuvė bus uždaryta.

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraitis į atstovę

PAULINA

MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

SALAMANDER

Visiems lietuviams, o ypač savo klientams
mus palaikiusiems per 1961 m.

LINKSMU KALEDŲ SVENCIU

IR

PILNU SEKMES, SVEIKATOS IR LAIMES

NAUJUJU METU

LINKI

Bronius Gražulis,
Salamander b-vės atstovas
Clevelande ir Detroite

HANSAS JANUŽYS
Clevelando krautuvės
vedėjas

WALTRAUD STEINITZ
Detrito krautuvės
vedėja

Geriausius šv. Kalėdų ir 1962 metų sveikinius bei linkėjimus visiems savo klientams ir visiems lietuviams siunčia

EVARDAS SAUKIAVIČIUS

ir

EDVARDAS ARMONAITIS

PORTAGE VARIETY MARKET

savininkai

7018 Superior Ave. EN 1-2075

P. J. KERSIS

Turėdami reikalų prašom į mane kreiptis namų telefonu OL 7-2521 — Peninsula.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

LIETUVISKI SCRIAI, JUODA DUONA. AUŠČIAUSIOS RŪSIOS RŪKYTI KUMPIAI. DEŠROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

IŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti Nurodykit prekę

Nurodykit adresą: Name

No. Street City State

LINKSMŲ KALĖDŲ!

Visiems mūsų kepyklos klientams, perkantiems mūsų skanią duoną ir pyragus, o taip pat visiems Clevelando ir apylinkių lietuviams, geriausius šv. Kalėdų sveikinimus ir 1962 metų linkėjimus siunčia

Ričardas Reiniker

SOWINSKI BAKERY

savininkas

8120 Sowinski Ave.

EX 1-5610

DIRVA

Nr. 146

1961 m. gruodžio 20 d.

KAS IR KUR?

• Kanados vyriausybės iniciatyva sostinėje Otavoje buvo sukviešti visų didesnių sietimkaltbių laikraščių atstovai. Suvažiavo 85 redaktoriai. Išklausė eilės pranešimų ir tarėsi įvairiais ateities reikalais, kurie rūpi vyriausybei, kaip imigracija, pilietybės įsigijimas ir kita. Tėviškės Žiburius atstovavo vyr. red. kun. P. Gaida, o Nepriklausomą Lietuvą administratorius p. žižys.

• Floridos lietuviai, Anelės Zalubo ir Petro Pociaus St. Petersburgė leidžiamas laikraštėlis. Redaguoja Albinas Karnius. Iki šiol išėjo jau du numeriai. Redaktorius savo žodyje sako: Tikimės apjungti visus, ypač Floridos lietuvius, tebetikinčius į Nepriklausomos Lietuvos prisikėlimą ir bent dalį savo gyvenimo skiriančių šiam reikalui.

• J. Lietuvninkas, Dirvos rėmėjas iš Baltimorės, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$10.00 auką.

• J. Kazimieraitis, iš Chicago, mokėdamas už Dirvą, atsiuntė \$5.00 auką.

• K. Čėsna, iš Worcester, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• V. Mažeika, iš Chicago, mokėdamas už Dirvą, atsiuntė \$5.00 auką.

• Ponia May Uhlianuk, iš Armada, Mich., mokėdama už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• Vinco Krėvės, Igno Šeinaus, Pulgio Andriušio, Jurgio Savickio ir kitų pirmaeilų rašytojų veikalai dabar gaunami žymiai atpigintomis kainomis metiniame Gabijos knygų išpardavime. Sąrašų prašykite šiuo adresu: Gabija, 87-85, 95 St., Woodhaven 21, N. Y.

Kuchel-Lipscomb Rezoliucijai Remti Komiteto vadovybė 1961 metų gruodžio 8 d. turėjo ilgą pasitarimą su vienu iš tos rezoliucijos autorių -- senatoriumi Thomas H. Kuchel. Nuotraukoje iš kairės: komiteto koordinatoriaus pavaduotojas Antanas Skirius, vykdomojo komiteto narys Vincas Kazlauskas, komiteto koordinatorių Leonardas Valiukas, senatorius Tom Kuchel, ir komiteto lietuvių skyriaus pirm. Julius Jodelė, ALT Los Angeles skyriaus pirmininkas.

LIETUVOS ATSTOVO SVEIKINIMAS ŠVENČIŲ PROGA

Kalėdų šventės jau čia pat. Esame ir Naujų metų išvakarėse.

Šiomet, kaip ir seniau, lietuvių veiksniai, organizacijos, laikraštėlininkai, rašytojai ir pavieniai asmens pasišventusiai dirbo ir krutėjo dėl Lietuvos, Toji veikla reiškėsi įvairiai. Kas kaip galėjo ir išmanė gaivino ir stiprino Lietuvos prisikėlimo viltis. Buvo pakartotinai pabrėžtas ir sovietų praktikuojamas neokolonializmas Tėvų Žemėje.

Vasario 16-tos proga JAV Kongrese ir Amerikos lietuvių minėjimuose tai atspindėjo. Lietuvių tautos skriauda buvo kelta Jungtinių Tautų posėdžiuose ir lietuvių bei ne lietuvių spaudoje.

Didingoji dainų šventė Chicagoje, taip pat pasitarnavo mūsų tautos laisvės ilgesiui pabrėžti ir užgrūdinti mus siekiamą ją Tėvų Žemėje įgyvendinti. Visa tai daryta lietuvių tautos pozicijų sustiprinimui, Lietuvos vardo pagarsinimui, žodžiu, jos didesnei garbei.

Besiartinančių švenčių proga reiškia giliai nuoširdžią padėką visiems Amerikos lietuviams už vienu ar kitu būdu talkininkavimą Lietuvos darbe.

Metų bėgyje, ypačiai besiartinančių švenčių proga, aš asmeniškai, taip pat patyriau iš savo tautiečių daug moralinės paramos.

Negalėdamas asmeniškai kiekvienam padėkoti ir skaitlingiems sveikintojams tuo pačiu atsilyginti, bent šiuomi reiškiau giliai nuoširdžią padėką kiekvienam geraširdžiui lietuviui ir darbo talkininkui.

Švenčių proga sveikinu visus Amerikos lietuvius. Linkiu, kad Naujieji metai būtų visiems, visais atžvilgiais, geresni ir laimingesni. Tėbūnie jie ir pavergtam lietuviui lengvesni ir stiprina jo viltį Lietuvos tikrosios laisvės ir nepriklausomybės šviesesniu rytojumi.

Linkiu visiems taip pat ryžtingumo, kovingumo ir vienybės dvasios lietuviškame darbe.

J. KAJECKAS,
Lietuvos Atstovas

CHICAGO

JUOZO TYSLIAVOS
PAMINĖJIMAS

Neseniai mirusiam rašytojui, Vienybės redaktoriui Juozui Tysliavai pagerbti Chicagoje rengiamas minėjimas ateinančių sekmadienį, gruodžio 24 d., 2 val. p. p. Jaunimo Centro didžiojoje salėje, 5620 So. Claremont Ave.

Minėjimo komitetą sudaro A. Lietuvių Tautinė Sąjunga, Chicago Lietuvių Rašytojų Klubas, Lietuvos Kūrėjų Savanorių Sąjunga ir Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Chicago skyrius.

Apie Juozą Tysliavą, kaip rašytoją, kalbės Benys Babrauskas. Tysliavą visuomenininką apibūdins dr. Steponas Biežis. Tysliavos poezijos padėklamuos aktorė Elena Blandytė. Muzikinę minėjimo dalį atliks smuikininkas Alfonsas Paukštys ir prof. Vladas Jakubėnas.

Iėjimas visiems laisvas ir nemokamas.

AUŠROS VARTŲ TUNTOCHICAGOJE SKILTININKŲ KURSŲ UŽBAIGIMAS

Tunto programos vadovė vyr. sktn. O. Roznikienė pravedė skiltininkų kursus, kuriuose dalyvavo 23 skaitės. Pašnekesius ir parodomąsias skilties sveigas vedė skaitininkės S. Gudauskienė, O. Ščiukaitė, S. Stasiškienė, I. Laisvėnaitė ir Z. Dudėnienė.

Kursus baigiant, tuntininkė sktn. J. Bobinienė įteikė pažymėjimus 13 skaučių, kurios dalyvavo visuose užsiėmimuose. Birutės draugovės skiltininkės laimėjo tarpdraugovines skiltininkų žaidimų varžybas ir gavo 2 sviedinius.

Numatoma, dar prieš stovyklavimui prasidedant, suruošti pionierių ir kitokios lauko praktikos kursus.

T.K.

LOS ANGELES

TRADICINIS NAUJŲ METŲ
SUTIKIMAS

Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų valdyba rengiasi Naujus 1962 metus sutikti savuose, lietuviškuose namuose, savųjų tarpe, malonios ir šeimyninės nuotaišos aplinkumoje.

Tradicinis Naujų metų sutikimas -- balius įvyksta gruodžio 31 d., 9 val. 30 min. vakaro. Gražiai išpuoštoje salėje būsite vaišinami mūsų ponių pagamintais gardžiais valgiais ir šampanu.

Šokių groso puikus orkestras. Prašome grupuotis su savo artimaisiais ir prieteliais po 8 asmenis prie vieno staliuko (galima ir po daugiau ar mažiau). Vietas rezervuokite iki gruodžio 27 d. laišku ar telefonu.

Už įėjimą, vaišes ir šampaną, aukojama \$5.00 (asmeniui)

Rašyti: Lietuvių Tautiniai Namai, 3356 Glendale Blvd., Los Angeles 39, Calif.

Skambinti: Ant. Mažeikai, Tel. HO 5 - 6751 ir Pr. Skirmantui, Tel. NO 5,0794.

Iki pasimatymo Naujų Metų sutikime!

Lietuvių Tautinių Namų Valdyba

BOSTON

Jūrų Skautų Nemuno
direkcijos žinios

Tautinės Sąjungos Bostono skyrius sutiko jūrų skautų Nemuno tuntą globooti. Taip pat leido naudotis savo namų patalpomis.

Jūrų skautų Nemuno vieneto skautų tėvai ir rėmėjai suorganizavo dažymo tatką prie statybų. Tuo būdu uždirbtus pinigus talkininkai perveda jūrų skautų Nemunas vieneto reikalams -- plaukymo inventoriui įsigyti. Tarka vyksta ir toliau.

Nemuno uosto direkcija šiuo metu įgijo tuntu 12 pėdų motorinį laivą. Be to 15 pėdų motorinis laivas ir 6 irklų valtis yra gauti nemokamai naudotis ateinančiam sezonui.

Uosto direkcija dabar sudaro: Ignas Vilėniškis -- pirm., A. Matjoška -- vicepirm., L. Lendraitis -- sek., P. Ausiejus -- išdininkas, Edv. Bajerčius -- ūkio vedėjas.

I kontrolės komisiją įeina: B. Utenis, K. Ulevičius ir K. Adomavičius.

PHILADELPHIA

Vaidins Kanarėlę

Sausio 13 d. Tautinės Sąjungos Philadelphijos skyrius ruošiasi pastatyti K. Ostrausko dramą "Kanarėlę".

KORP! NEO LITHUANIA IR L. T. A. SAMBŪRIS CHICAGOJE GRUODŽIO 31 D. RUOŠIA NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ CHICAGOJE

Mid-West viešbučio patalpose,
6 Hamlin Ave.

Šokių groso Clevelando neolithuanų orkestras.

Kolegos neolithuanai su savo draugais kviečiami dalyvauti tame Naujųjų Metų sutikime. Staliukus galima užsisakyti pas filist. Juozą Žemaitį, 7056 So. Campbell Ave. Tel. HE 6-2231 vakarais nuo 8 iki 10 v.

Iėjimas drauge su vakariene: \$7.50.
Studentams \$5.00.

Dail. Vladas Vijeikis paruošė ir savo spaustuvėje Chicagoje atspaudė Vilties Draugijos nariams pažymėjimus, kuriuos valdyba artimiausiu laiku išsiuntinė visiems draugijos nariams. Čia spausdinama sumažinto pažymėjimo nuotrauka.

L. S. T. KORP! NEO-LITHUANIA VYRIAUSIOJI VALDYBA sveikina Korporacijos padalinių valdybas, visame laisvame pasaulyje, pavergtoje Tėvynėje bei Sibire išblaškytus neolithuanus-es, broliškų korporacijų narius ir visą lietuviškąją studentiją

su šv. KALĖDOMIS ir NAUJAIS 1962 METAIS, linki nepalūžtančios ištvermės ir entuziazmo užsiėmėtuose tiksluose, visiems sveikatos ir asmeninės laimės.

Pro Patria!

Vaclovas Mažeika, Stasys Švedas,
Stasys Virpša, Zofija Adomaitienė
ir Mečys Šimkus.

Sesėms ir broliams skautams, skautų tėveliams ir bičiuliams linkime džiaugsmingų šv. Kalėdų ir sėkmingų ateinančių Naujųjų Metų. Teapgaubia šv. Kalėdų pasauliui nešama džiaugsmo, taikos ir ramybės palaima ir mūsų skautiškąją šeimą!

Lietuvių Skaučių Seserijos
Vyriausioji Skautininkė
ir vadija

DIRVAI AUKOJO

A. Pimpė, Chicago 5.00
J. Gelazius, Chicago 2.00
S. Mickus, Medinah .. 2.00
J. Marcėnas, Detroit .. 5.00
Br. Prapuolenis,
Orland Park 1.00
J. Rinkus, Cleveland .. 5.00
J. Venckus, Providence 1.00
S. Šukaitis, Hamilton 2.00
Br. Jonušas, Omaha 3.00

Globe Parcel Inc.,
Cleveland \$2.00
J. Grauzinis, Chicago 2.00
Liet. Moterų Atstovybė
New Yorke 15.00
Br. Urbonas, Chicago 1.00
K. Senikas, Cleveland 5.00
J. Misevičius,
Baltimore 1.00
K. Pažemėnas,
Baltimore 1.00
Dr. Vl. Ramanauskas,
Cleveland 5.00
A. Mackevičius, Cleve. 5.00
J. Vasaitis, Chicago 2.00
P. Vedeika, Detroit 2.00
K. uėšna, Worcester .. 5.00
T. Kazimieraitis, Chic. 5.00
L. Lendraitis, Boston 2.00
J. Lietuvninkas,
Baltimore 10.00
B. Tiškus, E. St. Louis 2.00
V. Mažeika, Chicago .. 5.00
J. Davalga, So. Boston 2.00
P. Budininkas, Gary 5.00
K. Jonynas, Cleveland 1.00
P. Janulaitis, Chicago 5.00
St. Jurgaitis, Cleveland 2.00
V. Kazlauskas,
Toronto 2.00
M. Uhlianuk, Armada 5.00
H. Rakas, Chicago 5.00

Visiems aukotojams širdingai dėkojame.